



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gomeniuc Alexandru și Larisa Pîslari (Gumeniuc) împotriva Elenei Boclaci, intervenienți accesorii notarul Slutu Veaceslav și Ciorlic Tamara cu privire la declararea nulității testamentului și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 30 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa, s-a respins apelul incident declarat de Boclaci Elena, reprezentată de avocatul Chetrușca Viorel și menținută hotărârea din 24 iunie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central

(Dosarul nr. 2ra-1414/23
NR.PIGD 2-21105804-01-2ra-11092023)

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.
Recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023).

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud: A. Bologan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Iu. Cotruță, D. Dulghieru, I. Țurcan)

28 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT:

1. La 15 iulie 2021, Gomeniuc Alexandru și Larisa Pîslari (Gumeniuc) au depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Boclaci, intervenient accesoriu notarul Slutu Veaceslav cu privire la declararea nulității testamentului și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamanții au indicat că testamentul nr.***** din 11 septembrie 2019, autentificat notarial de către notarul Slutu Veaceslav, urmează a fi declarat nul, întrucât Boclaci Elena nu intră în cercul rudelor apropiate a testatorului Gumeniuc Vasile.

3. Începând cu a doua jumătate a anului 2019, Gumeniuc Vasile, având vârsta înaintată și starea de sănătate precară, nu conștientiza acțiunile pe care le efectua, era ușor manipulabil.

4. În septembrie 2019, testatorul, sub presiunea concubinei Gomaniuc Pavlina și avocatului acesteia Chetrușca Viorel, a semnat o notificare de revocare a donațiilor, a revocat contractele de donație nr.*****, ***** și ***** din 19 ianuarie 2018, prin care a donat împreună cu concubina sa mai multe bunuri imobile nepotului Gomeniuc Iuri.

5. La 18 septembrie 2019, Gumeniuc Vasile a scris o cerere, un aviz, cu mâna proprie, prin care și-a retras semnătura de pe „notificarea de revocare a donațiilor”, semnată personal de către dânsul la insistența avocatului Chetrușca Viorel. A motivat că „notificarea de revocare a donațiilor” a semnat-o aflându-se în stare de ebrietate și că nu-și amintește nimic, nu cunoștea limba română și nu a înțeles ce a semnat.

6. Reclamanții au dedus că testatorul Gumeniuc Vasile în septembrie 2019, semnând anumite cereri, nu conștientiza despre consecințele juridice care urmau să aibă loc în rezultatul acțiunilor sale.

7. Pe lângă acestea, Gumeniuc Vasile suferea de mai multe boli cronice, vedere slabă, făcea abuz de băuturi alcoolice.

8. La 11 septembrie 2019, Gumeniuc Vasile, însoțit de concubina Gomaniuc Pavlina și avocatul acesteia Chetrușca Viorel, a fost transportat la notarul Slutu Veaceslav.

9. Reclamanții consideră că în circumstanțele enunțate nu era posibilă exprimarea voinței libere și independente a lui Gumeniuc Vasile în fața notarului, fapt confirmat de martorii ***** și ***** (fratele testatorului).

10. Respectiv, există suspiciuni rezonabile că testatorul a semnat testamentul contestat sub influența și presiunea psihologică a persoanelor străine, care nu intră în cercul rudelor apropiate. Or, este evident faptul că Gumeniuc Vasile, având vârsta de ***** de ani la momentul întocmirii testamentului, nu putea să cunoască și să comunice în fața notarului datele persoanele (adresa, IDNP, datele din buletinul de identitate) ale Elenei Boclaci.

11. Mai mult ca atât, Gumeniuc Vasile nu avea cum să testeze, în special să indice în textul testamentului, în afara de patrimoniul său, și drepturile litigioase, despre existența cărora cunoștea doar avocatul Chetrușca Viorel, reprezentantul concubinei testatorului.

12. În opinia reclamanților, circumstanțele nominalizate duc la declararea nulității testamentului nr.***** din 11 septembrie 2019, autentificat de notarul Slutu Veaceslav. Or, este puțin probabil că persona cu discernământ poate testat toată averea sa unei persoane străine, Boclaci Elena, care este sora concubinei testatorului, Gomeniuc Pavlina, în situația în care testatorul avea 3 copii proprii nativi: Gomeniuc Alexandru, Pîslari (Gumeniuc) Larisa și Ciorlic (Gumeniuc) Tamara.

13. Faptul dat denotă că testatorul Gumeniuc Vasile a fost înșelat de avocatul Chetrușca Viorel.

14. Afară de aceasta, la 11 septembrie 2019, Gumeniuc Vasile a declarat fiului său Gomeniuc Alexandru că a semnat niște acte, dar nu ține minte ce anume.

15. Cu trimitere la prevederile art.330 alin.(1) și art.2209 alin.(1) din Codul civil, reclamanții au remarcat că Gumeniuc Vasile la momentul întocmirii testamentului era o persoană cu deficiențe fizice, iar potrivit art.2220 alin.(1) din Codul civil, dacă persoana este surdă, mută, surdomută, nevăzătoare sau analfabetă, testamentul trebuie întocmit în prezența a doi martori și a unei persoane care poate comunica cu testatorul și care, prin semnătură, confirmă manifestarea de voință a testatorului.

16. La caz, niciun martor nu a fost prezent în momentul întocmirii și citirii testamentului, în glas, în limba rusă, de către notarul Slutu Veaceslav.

17. Consideră că în speță sunt aplicabile prevederile art.2209 alin.(1) din Codul civil potrivit cărora, dispoziția testamentară este anulabilă în măsura în care testatorul a fost în eroare cu privire la conținutul manifestării sale de voință sau nu avea, în genere, intenția de a face o manifestare de voință cu un asemenea conținut și se presupune că, dacă ar fi cunoscut starea lucrurilor, el nu ar fi făcut o asemenea manifestare de voință.

18. De asemenea, semnătura aplicată în testamentul nr. ***** din 11 septembrie 2019 trezește suspiciuni rezonabile, în situația în care testatorul suferea de boli severe.

19. În temeiul testamentului, Gumeniuc Vasile a testat Elenei Boclaci următoarele bunuri imobile, amplasate pe *str.* *****: teren pentru construcții cu suprafața de ***** ha, nr. cadastral *****; construcție (casa de locuit) cu suprafața de ***** m.p., nr. cadastral *****; construcție (șura) cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral ***** ; construcție (șura) cu suprafața de ***** m.p., cu nr. cadastral *****.

20. În contextul enunțat, Gomeniuc Alexandru și Pîslari (Gumeniuc) Larisa au solicitat admiterea acțiunii, declararea nulității testamentului nr. ***** din 11 septembrie 2019, autentificat de notarul Slutu Veaceslav și încasarea din contul Elenei Boclaci în beneficiul lor a sumei de 300 de lei taxa de stat, a câte 150 de lei pentru fiecare reclamant, și a sumei de 12 000 de lei cheltuieli de asistență juridică în beneficiul lui Gomeniuc Alexandru.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE:

21. Prin încheierea din 07 octombrie 2021 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu, Ciorlic Tamara (f.d.59-60, vol.I).

22. Prin hotărârea din 24 iunie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Gomeniuc Alexandru și Pîslari (Gumeniuc) Larisa. S-a încasat în mod solidar din contul Larisei Pîslari (Gumeniuc) și Gomeniuc Alexandru în beneficiul Elenei Boclaci suma de 5000 de lei cheltuieli de asistență juridică, în rest, cererea pârâtei cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, a fost respinsă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL:

23. La 13 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 12 septembrie 2022, întru executarea încheierii din 16 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au prezentat apelul motivat, solicitând casarea hotărârii din 24 iunie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii (f.d.130-132, 145-148, vol.I).

24. La 28 februarie 2023, Boclaci Elena, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușca a depus apel incident împotriva hotărârii din 24 iunie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii cererii sale privind compensarea cheltuielilor de

judecată, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care cererea cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică să fie admisă integral, cu încasarea în acest a sumei de 10 000 de lei (f.d.154, vol.I).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL:

25. Prin decizia din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa, s-a respins apelul incident declarat de Boclaci Elena, reprezentată de avocatul Chetrușca Viorel și menținută hotărârea din 24 iunie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

26. Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile constatând, că la înaintarea acțiunii Gomeniuc Alexandru și Pîslari (Gumeniuc Larisa) au invocat nulitatea testamentului nr.***** din 11 septembrie 2019. Motivul esențial de nulitate invocat de Gomeniuc Alexandru și Pîslari (Gumeniuc) fiind lipsa discernământului al testatorului Gomeniuc Vasile la momentul întocmirii actului de ultimă voință.

27. Instanțele de judecată au reținut că pentru a interveni această sancțiune este necesar să existe dovezi concludente, neechivoce asupra lipsei discernământului testatorului datorată fie unei cauze naturale, adică probe din care să rezulte că persoana în cauză nu avea puterea de a aprecia efectele juridice ale manifestării sale de voință.

28. Instanțele de judecată ierarhic inferioare au constată că Gomeniuc Alexandru și Pîslari (Gumeniuc) Larisa au eșuat să probeze prezența sau lipsa discernământului testatorului la momentul întocmirii testamentului, or, fiind o stare de fapt, aceasta poate fi probată cu orice mijloc care să răstoarne prezumția existenței discernământului, inclusiv numirea unei expertize medico-legale psihiatrice post mortem, pe când instanțele de judecată nu au pregătirea necesară pentru a putea face aprecieri de specialitate sub aspectul afectării discernământului testatorului, la momentul încheierii actului juridic contestat.

29. În condițiile în care nici anterior intervenirii decesului testatorului Gumeniuc Vasile, și nici în procesul derulării prezentei cauze, starea de luciditate și discernământul acestuia nu au fost obiectul unei evaluări de specialitate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat acțiunea ca fiind neîntemeiată.

30. La acest aspect, instanțele au remarcat că capacitatea de exercițiu a testatorului Gomeniuc Vasile, consimțământul acestuia, la întocmirea testamentului, au fost verificate de către notarul Slutu Veaceslav, fapt ce se confirmă prin semnătura și ștampila ultimului aplicate pe testamentul din 11

septembrie 2019, potrivit căruia defunctul conștientiza acțiunile sale, își dădea seama de urmările lor și le dorea în cunoștință de cauză.

31. Cu trimitere la prevederile art.38 și art.52 din Legea nr.1453/2002 cu privire la notariat, art.2217 alin.(1) și (2) din Codul civil, instanța de apel a apreciat ca fiind declarative argumentele apelanților privind pretinsa lipsă de discernământ al testatorului Gumeniuc Vasile la momentul întocmirii actului notarial, or, nu au fi prezentate probe concludente în acest sens.

32. De asemenea, cu trimitere la art.94 și art.96 alin.(1) și (1¹), art. art.60 alin.(1) și alin.(2) al Legii cu privire la avocatură nr.1260 din 19.07.2002 și pct.16 al Recomandării privind quantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia nr.2 din 30 martie 2012 a Consiliului Uniunii Avocaților, în raport cu suportul probator anexat la actele cauzei, instanța de apel a considerat justă soluția primei instanțe privind compensarea Elenei Boclaci cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 de lei, sumă apreciată ca fiind una reală, necesară și rezonabilă ca mărime în raport cu dovezile anexate la dosar.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS:

33. La 01 septembrie 2023, Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 30 mai 2023 și a hotărârii din 24 iunie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii, precum și încasarea din contul Eleni Boclaci în beneficiul lor a sumei de 675 de lei, a câte 337,50 de lei pentru fiecare recurent, cu titlu de taxă de stat și 12000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

SOLICITĂRILE RECURRENTULUI:

34. În susținerea recursului Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa au invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont că în urma explicațiilor prezentate de participanții la proces în prima instanță, Boclaci Elena a recunoscut că adevărata voință a testatorului Gumeniuc Vasile a fost ca toată averea lui, după deces, să revină fiicei Ciorlic Tamara, fapt confirmat de către aceasta, deoarece consideră că ultima dintre toți copiii, este cea mai vulnerabilă din punct de vedere material.

35. Boclaci Elena, sora concubinei testatorului, nu face parte din cercul rudelor, iar Gumeniuc Vasile nici nu a avut vreo obligație față de aceasta de a dona sau de a testa averea sa pârâtei.

36. Instanțele de judecată ierarhic inferioare urma să declare nul testamentul nr.***** din 11 septembrie 2019, întrucât testatorul a fost dus în eroare la semnarea acestuia.

37. Mai mult decât, dâșii, ca moștenitori legali, sunt gata să cedeze cotele sale părți din avere, în favoare surorii Ciorlic Tamara.

38. Consideră că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au elucidat toate circumstanțele importante ale cauzei, cu interpretarea eronată a normelor de drept material, în special a prevederilor art.2213 din Codul civil.

39. Apreciază ca fiind eronată concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că legalitatea testamentului și capacitatea de exercițiu a testatorului a fost verificată de notar la autentificarea testamentului litigios, or, ultimul a fost înșelat despre consecințele acțiunilor sale, fapt confirmat prin declarațiile părților date în cadrul ședinței a primei instanțe.

40. Instanțele de judecată nu au admis proba cu martori, în special a lui ***** care este fratele defunctului Gumeniuc Vasile și a lui *****.

41. *În drept*, Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa și-au întemeiat recursul pe prevederile art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare până la 01 septembrie 2023, în special pe prevederile alin.(2) lit.c) și alin.(4), potrivit cărora, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea, precum și săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

42. La 18 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Elenei Boclaci, Ciorlic Tamara și notarului Slutu Veaceslav copia recursului declarat de Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii a referințelor, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului

(f.d.213), cu toate acestea, însă, intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au prezentate referințele.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ:

43. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă prevede că:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

44. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

45. Potrivit art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor *în vigoare la data depunerii recursului*.

46. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

47. Recursul declarat la *11 septembrie 2023* de către Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa, a fost depus după data intrării în vigoare a Legii nr.246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

48. Articolul 432 „*Temeiurile declarării recursului*” din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023) statuează că:

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

49. Articolul 432 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01.09.2023) relevă că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen; d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

50. Articolul 433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului) stipulează că:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1).”

51. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă indică că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI:

52. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei, în ședință publică, la 30 mai 2023.

53. Din actele cauzei rezultă că la 20 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia deciziei motivate a instanței de apel din 30 mai 2023, în adresa reprezentantului recurentului Gomeniuc Alexandru, avocatul Morozov Sergiu, fapt ce rezultă din scrisoarea anexată la dosar (f.d.171, vol.I), fapt confirmat și de către recurenți în cererea de recurs (f.d.193, vol.I).

54. Astfel, recursul declarat la 11 septembrie 2023 de către Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa, se consideră ca fiind depus în interiorul termenului legal prevăzut la art.434 CPC.

55. Se reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data declarării recursului.

56. Din analiza recursului declarat de Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa rezultă că drept temei de declarare a recursului s-a invocat în esență prevederile art.432 din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare până la 01 septembrie 2023, în special pe prevederile alin.(2) lit.c) și alin.(4) potrivit cărora, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea, precum și săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară.

57. La acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că după cum s-a menționat supra prin Legea nr.246 din 31.07.2023 a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv prevederile Codului de procedură civilă, în special au fost modificate și temeiurile recursului prevăzute la art.432, care au intrat în vigoare din 01 septembrie 2023.

58. La caz, recurenții Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa au depus recursul la 11 septembrie 2023, adică după intrarea în vigoare a modificărilor operate la articolul 432 CPC, dispozițiile căruia au un text diferit de cel al articolul 432 prevăzut în redacția legii până la modificările intrate în vigoare din 01 septembrie 2023.

59. Date fiind cele constatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că recursul declarat la 11 septembrie 2023 de către Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 septembrie 2023.

60. Mai mult ca atât, verificând legalitatea și temeinicia deciziei contestate prin prisma argumentelor recursului, Completul de judecată nu a stabilit că soluția instanței de apel este contrară legii sau cu aprecierea arbitrară a probelor. Dimpotrivă, decizia a fost emisă cu respectarea prevederilor legale, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

61. De altfel, dezacordul recurenților cu soluția instanței de apel nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

62. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

63. La acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicit admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit*, p.38, *cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC)*, p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei*, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței*, p. 45). Procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*cauza Helmers c. Suediei*, 09 octombrie 1991).

64. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (11 septembrie 2023) și prin urmare prin prisma art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, urmează a fi considerat inadmisibil.

65. În conformitate cu art.433 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Gomeniuc Alexandru, reprezentat de avocatul Morozov Sergiu și Pîslari (Gumeniuc) Larisa.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat